

„Zelená“ škôlka na Brezovci v Dolnom Kubíne

„Program Zelená škola je pre ľudí, ktorí dokážu vnímať, chcú rozumieť a vedieť konať...“

Od roku 2004 medzinárodný Program Zelená škola pomáha aj slovenským školám realizovať environmentálnu výchovu prepojenú s praktickými krokmi. Tie vedú žiakov a celú školu k šetrnejšiemu prístupu voči životnému prostrediu, pomáhajú znížiť celkový vplyv školy na životné prostredie. V tomto školskom roku je do programu zapojených 216 škôl z celého Slovenska. Z toho je 98 materských škôl (48 MŠ a 50 ZŠ s MŠ). Jednou z nich je aj Materská škola na sídlisku Brezovec v Dolnom Kubíne, z ktorej nám napísali:

Orava je hornatý kraj s krásnou prírodou, ktorá obklopuje každý kúsok tejto časti Slovenska. Naša materská škola (MŠ) je síce umiestnená na sídlisku Brezovec, poskytuje však mnoho možností pôsobenia na prírodu. Stále si uvedomujeme, že krása okolitej prírody, z ktorej sa dennodenne tešíme, nás zaväzuje, aby sme ju ochraňovali a viedli k tomu aj naše deti.

Na každom kroku sa presviedčame, aká životne nevyhnutná je snaha ochraňovať a pre ďalšie generácie uchovať naše životné prostredie. Stretávame sa s pôsobením človeka na prírodu, mnohokrát s necitlivým prístupom. Spätňá väzba, účinky prírody na život človeka, sú potom tiež drsné. U nás to badáme aj na striedaní ročných období, takmer bez plynulého prechodu. Mení sa tiež teritoriálne rozloženie, výskyt charakteristických druhov živočíchov v určitých oblastiach. Je známe, ako kormorány narušili prirodzené prostredie rieky Oravy, tiež sa zvýšil výskyt nepríjemného a nebezpečného hmyzu – kliešťov v našom regióne.

Aj preto sme sa zapojili do projektu Zelená škola. Prvým krokom bol environmentálny audit dosahu prevádzky MŠ na životné prostredie. Pozostával zo šiestich oblastí: odpad, voda, energia, doprava a ovzdušie, zelené obstarávanie, zeleň a ochrana prírody.

Vytvorili sme pracovné skupiny podľa tried – zvončeky, hviezdíčky, motýliky, rybičky, lienky, včielky, slniečka, kuriatka. Deti mali dostatočný priestor na vyjadrenie svojich pocitov, zážitkov, názorov a hlavne na otázky a ich vysvetlenie. Poznatky na nástenke slúžia ako podnet nielen deťom, ale aj rodičom. Výchovno-vyučovacie procesy v našej MŠ je celoročne zameraný na osvetu a praktickú činnosť v tejto oblasti – pracovné listy, výtvarné a pracovné aktivity, zber prírodného materiálu, čítanie kníh a prezeranie ilustrácií, udržiavanie čistoty a poriadku v MŠ a jeho okolí. Činnosti ročného plánu MŠ sú svojím zameraním súčasťou programu Zelená škola.

Vlani sme napríklad zostrojili krmidlá pre vtáčky zo škatuliek, obalov z jogurtu, naplnili ich semiačkami a povesili na stromy v záhrade. Pravidelne sme ich chodili dopĺňať potravou a pozorovali, ako vtáčky prilietajú a zobkajú. Deti to veľmi citlivo vnímali a prežívali. Hovoríme si o ochranných postojoch, o znečisťovaní prírody, intenzívne si všímame kvety, kríky a stromy v školskej záhrade. Strom, ktorý sa nám zdal najsympatickejší, vysoká breza, je náš Čarovný Strom Želaní. K nemu chodíme vyslovovať svoje túžby a želania. Pozorujeme prírodu a už všetci vieme, že pri vychádzke do prírody, v ktoromkoľvek ročnom období, nezanecháme za sebou žiadne nežiaduce stopy. Takto celý rok vnímame všetku tú krásu okolo nás, pestujeme v deťoch lásku a hrdosť k krásnemu kúsku Slovenska, k nášmu rodnému mestu Dolný Kubín a k jeho okoliu.

Silvia Rakúsová
Materská škola Dolný Kubín – Brezovec

Výzva

Najväčší ekoprogram sveta hľadá školy, ktoré sa chcú zmeniť

Zlepšiť životné prostredie, rozvíjať tímovú spoluprácu či podporiť prepojenie s miestnou komunitou školám pomôže 8. ročník celosvetového vzdelávacieho programu Zelená škola. Stačí ak sa do 30. júna 2012 zaregistrujete na stránke www.zelenaskola.sk a pripojíte sa k „rodine“ 40 tisíc škôl v 53 krajinách sveta.

„Hľadáme školy, ktoré chcú zmeniť napr. nudný školský dvor, či urobiť niečo s pasivitou žiakov alebo vysokým účtom za odpad. Pomôžeme im výnimočne pestrým servisom a praktickou metodikou „7 krokov“, hovorí manažér programu Radoslav Plánička z Centra environmentálnej a etickej výchovy Živica. „Zelená škola prináša školám viac ako klasickú environmentálnu výchovu. Praktické kroky vedú pedagógov a žiakov k systematickej práci a riešeniu problémov školy i prostredia, v ktorom žijú. Prioritou programu je aktívne zapojenie žiakov.“

Školy zapojené do programu majú k dispozícii metodickú podporu, vzdelávacie a zážitkové workshopy, ale aj možnosť výmeny skúseností s inými školami. Môžu sa tiež uchádzať o finančnú podporu svojich aktivít. V tomto školskom roku bolo podporených 25 projektov v celkovej výške 11 500 eur. Školám, ktoré úspešne zrealizujú „7 krokov k Zelené škole“, je udelený medzinárodný certifikát a vlajka siete Eco-Schools. To môže prispieť k zvýšeniu ich konkurencieschopnosti a zviditeľneniu v komunite.

O svojich skúsenostiach hovorí koordinátorka aktivít na Základnej škole Petra Škrabáka v Dolnom Kubíne, Eva Pokorná: „Program Zelená škola je pre nás motiváciou k zmene vecí okolo seba, ale hlavne vedie k zmene myslenia detí i dospelých. Žiaci s nadšením prijímajú úlohy a sami ich riešia - z pasívnych poslucháčov a divákov sa tak stávajú iniciatívne skupiny, ktoré idú za svojim environmentálnym cieľom.“ Riaditeľka tejto školy Magdaléna Kubisová dodáva: „Zároveň program prináša škole kvalitu a učenie žiakov pre život.“

Program Zelená škola odporúča Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR a uznanie získal aj od Environmentálneho programu OSN (UNEP). Ocenila ho tiež bývalá predsedníčka vlády SR Ivetta Radičová, ktorá prevzala záštitu nad slávnostnou certifikáciou Zelených škôl v októbri 2011, na ktorej povedala: „Príroda nám urobila Slovensko prekrásne, ale aby sme vedeli prejavovať aj iný

typ lásky, musíme sa naučiť o prostredie starať. V prírode platí viac ako v inom svete, že nám dá iba toľko, koľko jej vrátime.“

V školskom roku 2011/2012 je do programu zapojených 216 škôl z celého Slovenska. Koordináciu programu zabezpečuje Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica. Národným garantom certifikácie je sieť ŠPIRÁLA. Aktivity programu sa realizujú vďaka podpore generálneho partnera IKEA Bratislava.

Informácie k registrácii a pravidlá programu sú dostupné na www.zelenaskola.sk.

